

wat documentatie over dit onderwerp op prijs stelt, dan ontvang ik hier graag bericht van.

Stichting voor Nederlandse Detector Amateurs.

p/a A.Dulfer, v.Rheenenplein 13, 2675 SN Honselersdijk.Tel:01740-24148.

13E EEUWSE DUITSE PIJPESTELEN UIT UTRECHTS BODEM.(NASCHRIFT).

door P.K.Smiesing.

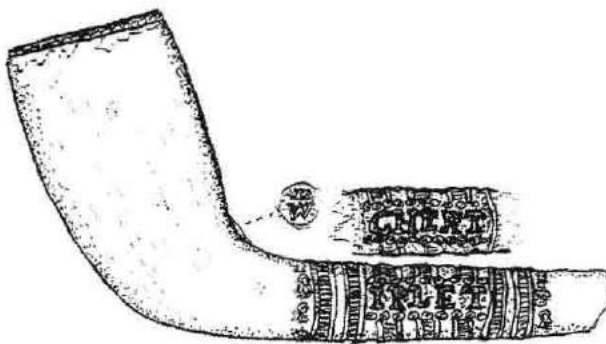
Omdat in het gedeelte van mijn vorig artikel "Tot Slot" wat onduidelijkheden geslopen waren die de leesbaarheid geweld aandoen volgt hieronder van dit laatste gedeelte een verbeterde versie.

Tot en met de 4e regel blijft het ongewijzigd.Daarna lezen we: De rond Utrecht gevonden pijpfragmenten behoren qua vorm en versiering tot de laat 18e eeuwse produktie uit het Westerwald en hebben een I achter de naam Dorn. Opmerkelijk is dat de I, die ook als J gelezen kan worden, niet voorkomt op de pijpen van Johannes Dorn. Tevens zien we dat deze 3 pijpenmakers allen een W op hun pijpen zetten en daarom mogelijk in één familiebedrijf werkten. Een bevredigende verklaring zal pas gevonden kunnen worden na archiefonderzoek en bestudering van nieuwe bodemvondsten.

Misschien zijn er P.K.N leden die bovenstaande lijst met namen kunnen aanvullen of een steeltje in hun bezit hebben van Peter Dorn waarop in plaats van een I een stip achter de naam is aangebracht.

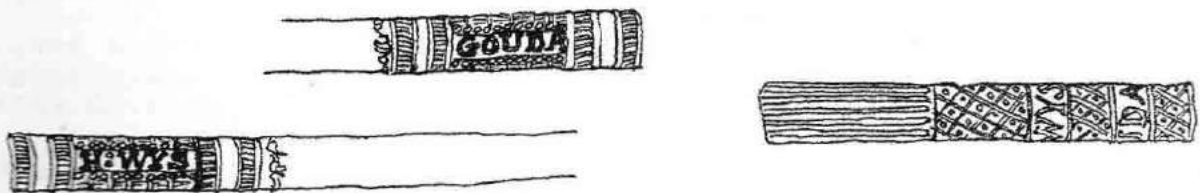
Aanvulling.

In het blad "Fibula",nummer 3/4 uit 1976, vond ik het artikel van M.J. A.de Haan. Hierin wordt een pijp afgebeeld en besproken, die aan het signalement beantwoordt van type I. Op de steel staat links IACOB en rechts REMMY of REMMI. Met deze naam wordt ongetwijfeld REMY bedoeld, die in "Pijpen uit het Westerwald" van N.Augustin, genoemd wordt. Daarin lezen we dat deze familie uit Lotharingen afkomstig was en in Neuwied een "PFEIFENMAGAZIN" bezat. Zij lieten vormen maken die aan pijpenfabrikanten uitgeleend werden . Tevens wordt vermeld dat o.a. handelaren hun merken op de pijpen lieten plaatsen.

Afbeelding 1

3.

a

b

Afbeelding 2

Uit de verzameling van Ruud de Zwarte komt de pijp, die op afbeelding 1 te zien is. Ook deze pijp is voorzien van het merk de gekroonde W. Links op de steel lezen we IPLET en rechts CHERT. Nemen we de twee eerste letters voor de voornamen dan krijgen we I.P.Letschert.

Zelf vond ik een fragmentje van hetzelfde type pijp. Op het kleine stukje van de ketel, dat nog restte, is ook de gekroonde W ingedrukt. Helaas brak het steeltje op het midden van de naam, zodat we links I:PL... kunnen ontcijferen en rechts slechts ...ERT.

Van de Goudse pijpenmaker Hendrik Wijs vond ik de steeltjes die op afbeelding 2 staan. Het steeltje 2A toont ons links de naam H:WIJS en rechts GOUDA. Op het brokje steel van afbeelding 2B is te lezen: WIJS en eronder IN GOUDA. In Pijpmakers en pijpmerken van 1724-1865 van S. Laansma (in het merkenboek 7g, 1803-1854), komt Hendrik Wijs voor met het merk 47. Na 1854 wordt hij niet meer genoemd.

Samenvatting:

Eind 18e eeuw tot en met begin 19e eeuw komen een vijftal pijpen uit het Westerwald voor met verschillende namen op de steel, doch alle met het merk W op de kop. Misschien kunnen we deze W, gebruikt door verschillende pijpenmakers-handelaren, zien als symbool (W=Westerwald?) van hun vereniging.

In het begin van de 19e eeuw voorziet een Goudse pijpenmaker, net als zijn collega's uit Westerwald, in een versierd naamplaatje, zijn naam op de stelen van zijn pijpen.

In de tweede helft van de 19e eeuw verschijnen Goudse pijpen met Peter Dorni op de steel; blijkbaar een beroemdheid onder de pijpenmakers, want ook in België en Duitsland werden tot in onze eeuw Peter-Dorni-pijpen gemaakt, waarvan enkele in pijpenverzamelingen bewaard bleven.